

Geheugenpolikliniek: neuropsychologie voor ouderen

“Het is belangrijk de oorzaak van geheugenklachten te weten”

Eén van de gespecialiseerde poliklinieken binnen het Behandeladviescentrum Oudergeneeskunde van Bronovo is de Geheugenpolikliniek. Ouderen met geheugenklachten kunnen hier terecht voor multidisciplinair onderzoek naar de oorzaak van de klachten, gevolgd door een diagnose en een behandeladvies voor de huisarts. Niet alleen dementie, maar bijvoorbeeld ook depressie kan leiden tot problemen in het denkvermogen.

Een bezoek aan de Geheugenpolikliniek duurt ongeveer twee uur en bestaat uit drie onderdelen. Er wordt een scan van de hersenen gemaakt en de verpleegkundige doet een kort lichamelijk onderzoek, waarbij de verpleegkundige de patiënt en de familie ook vraagt naar de klachten en de medische voorgeschiedenis. Vervolgens voeren neuropsychologen mw. C. Jurgens en mw. M. Witjes-Ané het neuropsychologisch onderzoek uit. Een week later wordt de patiënt door de medisch specialist beoordeeld en worden de bevindingen besproken. Afhankelijk van de resultaten van het neuropsychologisch onderzoek, de overige onderzoeken en het multidisciplinair overleg wordt de patiënt gezien door de internist-oudergeneeskunde, de neuroloog of de psychiater.

Neuropsychologisch onderzoek

Voor het neuropsychologisch onderzoek maakt de patiënt anderhalf uur lang een aantal testen. Van

Neuropsychologen mw. C. Jurgens (l) en mw. M. Witjes-Ané

belang is niet alleen het geheugen, maar ook de taalvaardigheid, de motoriek en in hoeverre iemand kan plannen. Ook de denksnelheid wordt getest. Jurgens en Witjes-Ané spreken vervolgens uitgebreid met de patiënt en – apart – met de familie. “Tijdens het gesprek richten we ons ook op stemming en gedrag”, legt Witjes-Ané uit. “En we brengen in kaart welke praktische beperkingen de klachten veroorzaken, bij de patiënt, maar ook bij de familie.” Het verhaal achter de klachten is erg belangrijk, aldus de neuropsychologen. “Uit de test kan wel blijken dat iemand moeite heeft met het onthouden van woorden, maar dat kan ook bij het scholingsniveau horen, bij een verminderde stemming of beperkte concentratie. En zeker bij hoogopgeleiden geven alleen de screeningsinstrumenten niet voldoende zekerheid. Daarom houden we rekening met opleidingsniveau en onderzoeken we vooral ook of en hoe er veranderingen zijn opgetreden in een bepaalde periode.” Jurgens: “Stemming, motivatie en zintuiglijke problemen (slechter zien/horen) spelen vaak mee. Daarom relateren we de uitslag van een test aan de klachten die iemand heeft. De familie is daarbij een belangrijke bron, maar voor hen is het soms moeilijk de klachten goed te interpreteren. Soms verwarren zij bijvoorbeeld een depressie met dementie.”

Beleid bepalen

Jurgens en Witjes-Ané benadrukken dat het belangrijk is de oorzaak van de geheugenklachten vast te stellen. Alleen dan is een goed beleid te bepalen. Patiënten met dementie zijn soms angstig, vergeten te eten of hun medicatie in te nemen. Daar kan rekening mee gehouden worden. Een depressie is te behandelen. “Bij twijfel is het altijd zinvol om te onderzoeken of er inderdaad sprake is van problemen in het denk-

vermogen en wat daarvan de oorzaak is”, zegt Jurgens. “Dementie is niet te genezen, maar je kunt wel maatregelen treffen die de kwaliteit van leven verbeteren en escalaties voorkomen.” Witjes-Ané: “Mensen zijn bang voor de diagnose dementie en schamen zich voor hun geheugenproblemen. Het is belangrijk om geheugenklachten bespreekbaar te maken en te houden. Ook het onderzoeken van de klachten kan duidelijkheid verschaffen en regelmatig zelfs geruststelling. Geringe vergeetachtigheid kan immers ook passen bij het ouder worden, of heeft te maken met de omstandigheden, zoals gevoelens van spanning of rouw.” ■

Het Behandeladviescentrum Ouderengeneeskunde biedt zo nodig een nazorgtraject voor patiënten en hun familie als de diagnose dementie is vastgesteld. Uitleg over het ziektebeeld en strategieën om hiermee om te gaan bieden vaak verheldering. Ook is er een maatschappelijk werkster die praktische adviezen geeft bij het organiseren van zorg en kan begeleiden bij het aanvragen van thuiszorg.

Het Behandeladviescentrum Ouderengeneeskunde is gevestigd in Hubertusduin, op het terrein van Bronovo. Afspraken kunt u maken van maandag t/m vrijdag van 08.30 - 17.00 uur via telefoonnummer 070 - 312 53 86.

Voorbeelden van onderwerpen waar de neuropsycholoog naar vraagt tijdens het onderzoek:

- Vergeetachtigheid: afspraken, namen, lijstjes maken
- In herhaling vallen, vergeten wat anderen vertellen
- Spullen kwijtraken
- De draad van een gesprek kwijt zijn
- Concentratie
- Oriëntatie in tijd en plaats
- Woordvindproblemen, versprekingen
- Motoriek
- Autorijden
- Problemen met apparaten bedienen
- Plannen en organiseren
- Stemming: somberheid, emotionaliteit
- Gedrag: prikkelbaar, angstig, initiatief verliezen, hallucinaties

Even voorstellen

Even voorstellen... mw. L. Koetsier, oogarts

Mw. L. Koetsier, oogarts

Oogarts Koetsier werkt sinds 1 november in Bronovo. Ze komt uit het Academisch Ziekenhuis Maastricht. “Ik mag nu werken in het ziekenhuis waar mijn kinderen zijn geboren.”

“Na zes jaar met plezier in het Academisch Ziekenhuis Maastricht te hebben gewerkt, is het heerlijk om terug te gaan naar het westen van het land. Nu mag ik werken in het ziekenhuis waar mijn twee kinderen zijn geboren.” Koetsier volgde haar opleiding tot oogarts in Maastricht en legde daarbij het accent op staar- en netvliesoperaties. In Bronovo richt Koetsier zich op de algemene oogheelkunde. Patiënten met staar, glaucoom (onder andere hoge oogdruk) en patiënten met diabetes maken daarbij een belangrijk deel van de zorg uit. Daarnaast werkt Koetsier twee dagen per week in het LUMC, waar ze oogartsen in opleiding begeleidt bij staaroperaties en een deel van de netvlieschirurgie voor haar rekening neemt.

Koetsier: “Ik werk met veel plezier in de mooie nieuwe polikliniek Oogheelkunde in Hubertusduin, met een goed team van oogartsen, optometristen, orthoptisten en spreekuurassistentes.” ■

